

VENDIM
Nr. 2, datë 27.3.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, të përbëra nga:

Shpresa Beçaj	Kryesuese
Ardian Dvorani	Anëtar
Besnik Imeraj	Anëtar
Fatos Lulo	Anëtar
Ardian Nuni	Anëtar
Evelina Qirjako	Anëtare
Majlinda Andrea	Anëtare
Guxim Zenelaj	Anëtar
Aleksandër Muskaj	Anëtar
Arjana Fullani	Anëtare
Mirela Fana	Anëtare
Andi Çeliku	Anëtar
Medi Bici	Anëtar
Edmond Islamaj	Anëtar
Shkëlzen Selimi	Anëtar

në datën 27.3.2012 mori në shqyrtim në seancën gjyqësore çështjen civile me nr. 5 Akti, që ju përket palëve:

PADITËS: Filip Rroco, Kleopatra Qano, Nirvana Pistuli, Matilda Dovana, Natasha Dovana

NDËRHYRËS KRYESORË: Pandeli Strati, Grigor Nosi, Vasil Nosi, Rudolf Nosi.

I PADITUR: Aleksandër Miraj, i biri i Fabjanit, i datëlindjes 1957, banues në Tiranë.

OBJEKTI

1. Detyrimi i të paditurit Aleksandër Miraj me cilësinë e palës investitore, të realizojë në mënyrë të plotë në natyrë, në favor të paditësve dhe ndërhyrësve kryesorë, detyrimet që rrjedhin nga kontrata e investimit lidhur midis palëve në datë 13.10.2002, si dhe kontratat e shkëmbimit datë 24.5.2004 dhe 25.5.2004 të llogaritura me koeficientin 20% të sipërfaqes ndërtimore të objektit 8-katësh. Në pamundësi të realizimit 100% në natyrë të këtij detyrimi, sipas kuotave, detyrimin e tij ta kompensojë në vlerë me çmimin e tregut aktual për secilin bashkëpronar.

2. Detyrimin e ZVRPP-së Durrës të realizojë korrigjimet, regjistrime, në bazë të raporteve që krijohen nga ky gjykim.

3. Pushimin e gjykimit për pjesën e objektit të padisë që i përket Fiqiri Ushina.

BAZA LIGJORE: neni 32 i Kodit të Procedurës Civile, neni 734 e vijues i Kodit Civil.

Gjykata e Shkallës së Parë Durrës, me vendimin nr. 1623, datë 10.7.2006, ka vendosur:

“Pranimin e pjesshëm të kërkesë padisë të paditësve, të ndërhyrësve kryesorë Filip Rroco, Kleopatra Qano, Nirvana Pistuli, Natasha Dovana, Matilda Dovana, Pandeli Strati, Vasil, Rudolf dhe Grigor Nosi, duke detyruar të paditurin Aleksandër Miraj për të realizuar detyrimet e paplotësuara që rrjedhin nga kontrata e investimit, lidhur midis palëve datë 13.10.2003, si dhe kontrata e shkëmbimit datë 24.5.2004 dhe 25.5.2004, duke llogaritur 20% koeficientin e sipërfaqes së ndërtimit të objektit 8-katësh në lagjen 13 Plazh, Durrës me detyrimin alternativ: Sipërfaqe ndërtimi ose vlera e tregut të këtyre sipërfaqeve, si detyrim i paplotësuar për secilin paditës e ndërhyrës kryesor, si pronar trualli, si vijon:

Paditësve Filip e Kleopatra Qano (trashëgimtarë të Behare Rroco), sipërfaqe në natyrë ose vlerën për:

$X = 25 \text{ m}^2 \text{ lokal} \times 1500 \text{ euro} = 37.500 \text{ euro}$

$X = 18 \text{ m}^2 \text{ papafingo} \times 450 \text{ euro} = 8.100 \text{ euro}$

$X = 10.8 \text{ m}^2 \text{ tarracë papafingo} \times 200 \text{ euro} = 2.160 \text{ euro}$

$X = \text{kthim shume për moszbatim të kontratës së shitjes nr. 1412, datë 18.6.2004 – (lokal)} = 2800 \text{ euro.}$

Shuma e detyrimit në vlerë 50.560 euro.

Paditësve Matilda Dovana, Nirvana Pistuli, Natasha dhe Matilda Dovana (trashëgimtare e Vlash e Alfons Dovana), sipërfaqe në natyrë ose në vlerë për:

X = 25 m² lokal x 1500 euro = 37.500 euro
X = 18 m² papafingo x 450 euro = 8.100 euro
X = 10.8 m² tarracë papafingo x 200 euro = 2.160 euro
Shuma e detyrimit në vlerë 47.760 euro.

Ndërhyrës kryesor: Pandeli Strati (trashëgimtar kryesor i Ksanthipi Strati), sipërfaqe në natyrë ose në vlerë për:

X = 25 m² lokal/2 x 1500 euro = 18.750 euro
X = 18 m² papafingo/2 x 450 euro = 4.050 euro
X = 10.8 m²/2 tarracë papafingo x 200 euro = 1.080 euro
Shuma e detyrimit në vlerë 23.830 euro.

Ndërhyrës kryesorë: Grigor e Rudolf Nosi (trashëgimtarë të Elsa Nosi-Dovana), sipërfaqe në natyrë ose në vlerë për:

X = 25 m²lokal x 1500 euro = 37.500 euro
X = 18 m² papafingo x 450 euro = 8.100 euro
X = 10.8 m² tarracë papafingo x 200 euro = 2.160 euro
Shuma e detyrimit në vlerë 47.760 euro.

Nga shuma e mësipërme i zbritet 8000 euro, likuiduar nga i padituri Aleksandër Miraj, Rudolf Nosit, duke ngelur përfundimisht detyrimi në vlerë 47.860 euro - 8000 euro = 39.860 euro.

Rrëzimin e kërkesëpadisë për pjesën tjetër të objektit të padisë që lidhet me vlerën e detyrimeve si të pabazuar në prova dhe në ligj.

Pushimin e gjykimit të çështjes për kërkimet që pala paditëse ka paraqitur ndaj Fiqiri Ushinës, për shkak të heqjes dorë nga gjykimi, bazuar në kriteret e nenit 201 të Kodit të Procedurës Civile”.

Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 349, datë 6.9.2007, ka vendosur:

“Mospranimin e ankimit të bërë nga i padituri ndaj vendimit civil nr. 1623, datë 10.7.2006 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, për shkak të paraqitjes së ankimit jashtë afatit 15 ditor.”.

Kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Durrës nr. 349, datë 6.9.2007, në mbështetje të nenit 432 të K.Pr.Civile, brenda afatit ligjor, ka ushtruar rekurs pala e paditur Aleksandër Miraj, duke kërkuar prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim, për këto shkaqe:

- Gjykata e shkallës së parë ka zhvilluar seancat gjyqësore pa njoftuar të paditurin dhe përfaqësuesin e tij.

- Në datën 2.8.2006 është vënë në dijeni avokati i të paditurit për vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe ankimi është paraqitur brenda afatit në datën 17.8.2007.

- Në bazë të nenit 148 të K.Pr.Civile dhe vendimit unifikues nr. 14, datë 16.2.2001 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, afati për paraqitjen e njoftimit llogaritet nga dita e nesërme e marrjes së njoftimit.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. (s’ka), datë 13.9.2011, ka vendosur:

“Kalimin e çështjes në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë për unifikimin e praktikës gjyqësore.”

KOLEGJET E BASHKUARA TË GJYKATËS SË LARTË

Pasi dëgjuan relatimin e gjyqtarëve Fatos Lulo dhe Ardian Dvorani; përfaqësuesen e palës së paditur, Av. Mine Progonati, që kërkoi prishjen e vendimit nr. 349, datë 6.9.2007 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Durrës, me tjetër trup gjykues; përfaqësuesin e palës paditëse dhe i ndërhyrësve kryesor, av. Ulusi Bici, që kërkoi lënien në fuqi të vendimit nr. 1623, datë 10.7.2006 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, si dhe të vendimit nr. 349, datë 6.9.2007 të Gjykatës së Apelit Durrës; si dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREJNË:

Nga aktet e administruara në dosjen gjyqësore rezulton se pala paditëse dhe ndërhyrësit kryesorë janë

pronarë në dy sipërfaqe trualli prej 500 m² në plazhin e Durrësit. Me kontratën datë 13.10.2002, këto subjekte kanë rënë dakord që këtë sipërfaqe ta vinin në dispozicion të palës së paditur, me qëllim që kjo e fundit të ndërtonte një objekt banimi, jo më pak se 5 kate. Në ndërtimin që do të kryhej pala paditëse do të përfitonte 20% të sipërfaqeve të banimit dhe ambienteve të tjera. Përfundimisht, rezulton se mbi këtë sipërfaqe trualli janë ndërtuar dy godina 8-katëshe dhe mes palëve janë lidhur kontratat e shkëmbimit datë 24.5.2004, 25.5.2004, regjistrimin e të cilave pranë ZVRPP-së Durrës e kishte marrë përsipër pala e paditur. Kur paditësit kanë shkuar për t'u interesuar pranë ZVRPP-së për vërtetimet e pronësisë, rezulton se pjesët takuese në ZVRPP Durrës nuk ishin regjistruar sipas përmbajtjes së kontratës së shkëmbimit të nënshkruar mes palëve, po sipas një kontrate të përgjithshme shkëmbimi, ku figuronin disa prej bashkëpronarëve të tjerë, por nuk figuronin paditësit dhe ndërhyrësit kryesorë në pjesët që kishin rënë dakord.

Paditësit dhe ndërhyrësit kryesorë i janë drejtuar Gjykatës së Shkallës së Parë Durrës, me padinë objekt shqyrtimi. Gjatë hetimit, gjykata ka urdhëruar kryerjen e një akti ekspertimi, nga ku janë përcaktuar diferencat në sipërfaqe, të vlerësuara dhe në vlerë monetare, për palën paditëse dhe ndërhyrësit kryesorë.

Pas përfundimit të shqyrtimit gjyqësor, Gjykata e Shkallës së Parë Durrës vendosi të pranojë padinë duke njohur detyrimin e palës së paditur sipas dispozitivit përkatës. Në seancën e dhënies së vendimit, pala e paditur rezulton të ketë qenë në mungesë, kështu që konform nenit 316 të KPC-së, vendimi i gjykatës së shkallës së parë iu njoftua me dëftesë komunikimi më datë 2.8.2006. Rezulton se pas njoftimit të vendimit, pala e paditur paraqiti ankim kundër tij, ankim ky që u depozitua në sekretarinë gjyqësore më datë 17.8.2006.

Gjykata e Apelit Durrës, e cila u investua në gjykimin e çështjes pas paraqitjes së ankimit të mësipërm, nuk u mor me shqyrtimin e pretendimeve që kishin të bënin me themelin e çështjes. Ajo konstatoi se në referencë të nenit 444/1 të K.Pr.Civile, ankimi ishte i paraqitur jashtë afatit. Në vendimin e Gjykatës së Apelit Durrës u argumentua se në zbatim të nenit 444, paragrafi i parë, për rastin konkret kur palës në mungesë, vendimi i është komunikuar me dëftesë komunikimi, afati 15-ditor fillon nga data e komunikimit të vendimit dhe jo nga e nesërmja e shpalljes së vendimit. Sipas gjykatës, duke llogaritur datën e komunikimit të vendimit që është më datë 2.8.2006 dhe datën e dorëzimit të ankimit në kryesekretarinë e gjykatës, që është më datë 17.8.2006 ankimi është paraqitur jashtë afatit 15 ditor. Në këto kushte, duke iu referuar dispozitës së nenit 450 të K.Pr.Civile, Gjykata e Apelit Durrës vendosi mospranimin e ankimit.

Kundër këtij vendimi ka paraqitur rekurs pala e paditur. Konstatohet se në rekurs, pala e paditur, duke iu referuar nenit 148 të K.Pr.Civile dhe vendimit unifikues nr. 14, datë 16.2.2001 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, ka pretenduar se afati për paraqitjen e ankimit llogaritet nga dita e nesërme e marrjes së njoftimit.

Çështja në fjalë u shqyrtua në dhomë këshillimi nga Kolegji Seleksionues i Gjykatës së Lartë, i cili vendosi kalimin e çështjes për gjykim në seancë gjyqësore. Me vendimin datë 13.9.2011, **Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë** vendosi kalimin çështjes në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë për unifikimin e praktikës gjyqësore me këtë arsyezim dhe duke shtruar për diskutim si vijon:

“Pala e paditur paraqiti rekurs kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Durrës, duke pretenduar se ankimi ndaj vendimit të Gjykatës së Shkallës së Parë Durrës ishte paraqitur brenda afatit ligjor. Në rekurs, pala e paditur i referohet qëndrimit të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë në vendimin unifikues nr.14, datë 16.02.2001, ku argumentohet se dhe në rastet e njoftimit të vendimit palës që ka qenë në mungesë gjatë shpalljes së tij (vendimit), afati për llogaritjen e ankimit fillon nga e nesërmja e njoftimit me dëftesë komunikimi.

Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, pasi shqyrtoi këtë pretendim në seancë gjyqësore, konstatoi se në momentin e miratimit të K.Pr.Civile, neni 444 **“Fillimi i afateve të ankimit”** kishte këtë përmbajtje:

“Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e shpalljes së vendimit përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit. Afati për të shtruar kërkesën për rishikim dhe afati i kundërshtimit i një të treti fillojnë nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse”.

Mbi këtë përmbajtje të nenit 444 të K.Pr.Civile, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë në vendimin nr. 14, datë 16.02.2001, janë shprehur si vijon: **“Në rastet kur gjykimi në apel bëhet në mungesë të palës, por janë respektuar kërkesat e neneve 460 e 461 të K.Pr.Civile për mënyrën e njoftimit të palëve, verifikimin e shkaqeve të mungesës dhe rregullsinë e njoftimit, vendimi përfundimtar i gjykatës së Apelit duhet t'i njoftohet palës në mungesë dhe afati 30 ditor i rekursit llogaritet nga e nesërmja e ditës së njoftimit”.**

Këtë qëndrim Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë e mbajtën për sa kohë në dispozitën e nenit 444 të K.Pr.Civile nuk ishte parashikuar se kur fillonte afati i paraqitjes së rekursit kur çështja në gjykatën e apelit ishte gjykuar në mungesë të palës që paraqiste rekurs dhe vendimi i gjykatës së apelit i ishte njoftuar prej sekretarisë.

Pas marrjes së vendimit unifikues nr. 14, datë 16.02.2001, nga Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, ligjvënësi e ndryshoi përmbajtjen e dispozitës së nenit 444 të K.Pr.Civile **“Fillimi i afateve të ankimit” (ligji nr.8812/2001, neni 73)**, duke i dhënë përmbajtjen që ajo ka dhe sot: “Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit përfundimtar. **Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.** Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim fillon nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse”.

Pra siç shihet, ligjvënësi në dispozitë, parashikoi se afati i paraqitjes së ankimit, edhe në rastet kur çështja është gjykuar në mungesë në gjykatën e apelit, do të llogaritet nga dita kur palës ankimuese i është njoftuar vendimi i gjykatës së apelit.

Në këto rrethana, kur vendimi unifikues i Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë është pararendës i ndryshimeve që i janë bërë dispozitës së nenit 444 të K.Pr.Civile me ligjin nr. 8812/2001, neni 73, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë erdhi në përfundimin se çështja duhet të dërgohet për gjykim para Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në lidhje me diskutimin e çështjes që vijon:

Kur çështja është gjykuar nga Gjykata e Shkallës së Parë ose nga Gjykata e Apelit, në mungesë të njëres palë, kur fillon afati i ankimit, nga dita e marrjes njoftim të vendimit, apo nga e nesërmja e marrjes njoftim të vendimit?

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, pasi e shqyrtuan çështjen në seancë gjyqësore, erdhën në përfundimin se vendimi i Gjykatës së Apelit Durrës duhet të prishet, pasi është marrë në interpretim të gabuar të dispozitave procedurale civile dhe çështja duhet të kthehet për rigjykim në po atë gjykatë, me tjetër trup gjykues, i cili duhet të marrë në shqyrtim shkaqet e parashtruara në ankimin (apel) të palës së paditur, shkaqe që kanë të bëjnë me zgjidhjen në themel të mosmarrëveshjes, për gjykimin e të cilës është investuar juridiksioni gjyqësor.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë gjatë gjykimit morën në konsideratë së pari dispozitat e K.Pr.Civile, përkatësisht nenet 144 dhe 444 të K.Pr.Civile, sikundër dhe qëndrimin e tyre në vendimin nr.14, datë 16.02.2001.

Kodi i Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë, miratuar me ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996, ka parashikuar rregulla të përgjithshme dhe të veçanta në lidhje me llogaritjen e afateve, me të cilat lidhet ushtrimi i të drejtave që ky Kod u njeh palëve ndërgjyqëse gjatë kryerjes së një gjykimi civil.

Konstatohet se dispozita e nenit 148 të K.Pr.Civile, i cili parashikon rregullin e përgjithshëm në llogaritjen e afateve ka mbetur e njëjta që nga momenti i miratimit dhe hyrjes në fuqi të Kodit, pa pësuar ndryshime të mëtejshme. Kështu në këtë dispozitë, ligjvënësi ka parashikuar si vijon:

“Llogaritja e afateve

Neni 148

Kur afati është caktuar me ditë dhe me orë, përjashtohet dita dhe ora në të cilën ka filluar ngjarja ose koha nga e cila duhet të fillojë afati.

Afati që është caktuar në javë, në muaj ose në vite mbaron me kalimin e asaj dite të javës së fundit, ose të muajit të fundit që ka të njëjtin emër ose numër me atë të ditës që ka filluar afati.

Kur një ditë e tillë mungon në muajin e fundit, afati mbaron me kalimin e ditës së fundit të këtij muaji.

Kur dita e fundit e një afati bie në ditë pushimi, afati mbaron në ditën e punës, që vjen pas asaj të pushimit”.

Ndërkohë, që në pjesën e III të Kodit të Procedurës Civile, titulli I, kreu I, në nenin 444, në momentin e miratimit dhe hyrjes në fuqi të Kodit, ligjvënësi kishte parashikuar si vijon:

“Fillimi i afateve të ankimit

Neni 444

Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e shpalljes së vendimit

përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit. Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim dhe afati i kundërshtimit i një të treti fillojnë nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse”.

Vlen për t’u theksuar se mbi këtë përmbajtje të dispozitës së nenit 444 të K.Pr.Civile, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë u shprehën me vendimin nr. 14, datë 16.2.2001, duke ardhur në përfundimin se në rastet kur gjykimi në apel bëhej në mungesë të njëres ose të dyja palëve ndërgjyqëse, afati 30 ditor i paraqitjes së rekursit për këto subjekte niste të llogaritej nga e nesërmeja e njoftimit të vendimit të gjykatës së apelit, njoftim që kryhej sipas rregullave të posaçme të parashikuara në K.Pr.Civile.

Sikundër u tha më lart, dispozita e nenit 444 të K.Pr.Civile pësoi ndryshime në vijim. Kështu përmbajtja e saj ndryshoi bazuar në nenin 73 të ligjit nr. 8812, datë 17.5.2001, duke marrë përmbajtjen që ajo ka dhe sot si vijon:

“Neni 444

Fillimi i afateve të ankimit

Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.

Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim fillon nga dita kur janë zbuluar rrethanat, për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse”.

Sikundër konstatohet, duke qenë se dispozita pa ndryshimet e vitit 2001 nuk kishte parashikuar mënyrën e llogaritjes së afatit për paraqitjen e ankimit (rekurs) ndaj vendimit të gjykatës së apelit, prej subjekteve në mungesë gjatë gjykimit, boshllëk ky që u plotësua nga qëndrimi i Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 14, datë 16.2.2001, ligjvënësi zgjodhi të barazojë këtë rrethanë ligjore me atë të parashikuar që më parë në këtë dispozitë.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë konstatojnë se llogaritja e afateve kohore është një element i nevojshëm në aplikimin e një numri dispozitash ligjore, të vendimeve gjyqësore dhe administrative si dhe klauzolave kontraktore. Në këtë aspekt mund të përmenden rregullat për parashkrimin shues, rregullat në lidhje me kohën brenda së cilës duhet të bëhet një ankim ose nene të kontratës lidhur me afatin kohor për pagesën e një borxhi etj.

Afatet procedurale caktohen nga Kodi i Procedurës ose nga ligje të veçanta. Kohëzgjatja në të cilin një akt procedural duhet të realizohet (për shembull, afati i paraqitjes së ankimit kundër vendimit, nën rrezikun e mospranimit të ankimit), është shprehur sipas rastit në ditë, muaj apo vite.

Sikundër u përmend më lart, afati i ankimit të vendimit është parashikuar në nenin 444 të K.Pr.Civile, ndërsa neni 148 të K.Pr.Civile përmban rregullime të përgjithshme të cilat aplikohen lidhur me llogaritjen e afateve, sipas të cilit kur afati është caktuar me ditë dhe me orë, përjashtohet dita dhe ora në të cilën ka filluar ngjarja ose koha nga e cila duhet të fillojë afati.

Siç shihet, neni 148 i K.Pr.Civile shpreh në mënyrë besnike parimin “*Dies a quo non computatur in termino*” sipas të cilit, në llogaritjen e afateve në ditë, dita e fillimit (*a.q. dies a quo*) nuk llogaritet në ecjen e afatit, ndërsa dita e fundit (*a.q. dies ad quem*) llogaritet në afat.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, nisur nga karakteri i situatës juridike të shtruar për diskutim e gjetjen, me vend t’i referohen dhe akteve ndërkombëtare që rregullojnë mënyrën e llogaritjeve të afateve. Kështu, një ndër këto instrumente është dhe “Konventa Europiane për llogaritjen e afateve kohore” (Basle, 16.5.1972, CETS No. 076), e cila ka për qëllim që të unifikojë në këtë fushë ligjet e shteteve anëtare të Këshillit të Europës. Edhe në këtë Konventë (*e cila nuk është ratifikuar ende nga vendi jonë*), përcaktohen afatet kohore lidhur me aspekte apo kushte të ndryshme ligjore për të cilat është e nevojshme kryerja apo moskryerja e veprimeve të caktuara, të cilat, për sa i përket vlefshmërisë apo efekteve ligjore të tyre, kërkohet që të bëhen brenda afateve kohore të caktuara.

Në nenin 2 kjo Konventë parashikon se termi *dies a quo* nënkupton ditën nga e cila ecën afati ndërsa termi *dies ad quem* nënkupton ditën në cilën afati skadon.

Sipas nenit 3 të Konventës, afatet kohore të shprehura në ditë, javë, muaj apo vite do të fillojnë nga *dies a quo* në mesnatë dhe *dies ad quem* në mesnatë. Siç përshkruhet dhe në relacionin shoqërues të Konventës, ky paragraf ndjek rregullin, i cili është pranuar në shumicën e shteteve anëtare, se dita në të cilën

afati fillon (*dies a quo*) nuk duhet të merret në konsideratë në llogaritje, ndërsa dita në cilën ai mbaron (*dies ad quem*) duhet të merret në konsideratë. Termi mesnatë nënkupton orën 24. Pra edhe Konventa parashikon se afati i shprehur në ditë apo në një ndarje tjetër kohore fillon nga dita e nesërme dhe konkretisht mbas orës 24 të *dies a quo*.

Të njëjtin qëndrim mban edhe rregullorja (EEC Euratom) nr. 1182/71 e Këshillit e datës 3.6.1971, që përcakton normat e aplikueshme për periudhat kohore, datat dhe afatet, të cilat zbatohen për aktet e Këshillit ose Komisionit, të miratuar apo për t'u miratuar në bazë të Traktatit që krijon Komunitetin Ekonomik Europian apo të Traktatit që krijon Komunitetin Europian të Energjisë Atomike.

Sipas nenit 3, paragrafi 1 të rregullores në fjalë, nëse një periudhë kohore e shprehur në javë, muaj apo vite, duhet të llogaritet duke u nisur nga momenti në të cilin verifikohet një ngjarje apo kryhet një veprim, dita në të cilën verifikohet kjo ngjarje apo kryhet ky akt nuk llogaritet në periudhën në fjalë.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë konstatojnë se është rregull gjerësisht i pranuar se *dies a quo* nuk llogaritet në afatin kohor brenda të cilit verifikohet një ngjarje apo duhet të kryhet një veprim i caktuar, rregull ky i cili ka gjetur shprehjen e tij edhe në Kodin e Procedurës Civile të Shqipërisë në nenet 148, 433, 444/1 të K.Pr.Civile.

Në këto rrethana, neni 444/2 i Kodit të Procedurës Civile parashikon një qasje tjetër lidhur me fillimin e afatit të ankimit për palën e cila ka qenë në mungesë, duke përcaktuar se ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit. Në këtë mënyrë ky paragraf bën një *derogim* nga rregulli i përgjithshëm, ndonëse ky rast (*mungesa e palës dhe fillimi i afatit në ditën e njoftimit të vendimit*) nuk është në vetvete një rast përjashtimor, i atillë që të justifikojë, në formën e një përjashtimi nga rregulli, moszbatimin e rregullave të përgjithshme lidhur me llogaritjen e afateve. Për më tepër, kjo situatë e vendos palën në mungesë në një pozitë procedurale më pak të favorshme (dhe për rrjedhojë jo të barabartë) sesa pala e cila ka qenë prezent në seancë, për të cilën Kodi parashikon se afati fillon nga e nesërmja e ditës së shpalljes së vendimit.

Në këto kushte nxirret konkluzioni se gjendemi para dy dispozitave kontradiktore, ku njëra shpreh rregullin e përgjithshëm për llogaritjen e afateve, i konfirmuar edhe në dispozita të tjera të veçanta të Kodit, dhe tjetra, e cila përmban një rregull të veçantë, i cili në vetvete nuk është shumë i dallueshëm nga rregulli i përgjithshëm, dhe nuk dallohet shkaku justifikues se pse ky rast (*mungesa e palës*) duhet të ketë një parashikim të ndryshëm nga rastet e tjera që parashikon rregulli i përgjithshëm, në një kohë që si rregulli i përgjithshëm dhe ai i veçantë i konsideruar, përfshihen në të njëjtën kategori konceptuale, dhe konkretisht “fillimi i afateve të ankimit”. Dallimi i bërë nga ligjvënësi nuk është i atillë që të justifikojë nga çfarëdo pikëpamje (*logjike apo juridike të tilla si shpejtësia e gjykitimit, ekonomia gjyqësore etj.*) fillimin e afateve në mënyrë të ndryshme për palën që ka qenë prezent dhe për palën që ka qenë në mungesë.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë se në rastin konkret vlen për t'u theksuar parimi “të gjithë janë të barabartë përpara ligjit”, parim kushtetues ky që gjen shprehje në nenin 18/1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Nga ky parim i sanksionuar në aktin normativ me fuqi mbizotëruese në Republikën e Shqipërisë (*neni 116/1/a i Kushtetutës*) gjen burim dhe parimi i “barazisë së armëve”, i cili pasqyrohet në pjesën e përgjithshme të dispozitave të K.Pr.Civile, dispozita këto që u njohin të njëjtat të drejta/detyrime palëve ndërgjyqëse gjatë zhvillimit të procesit gjyqësor civil në gjykatat e sistemit gjyqësor shqiptar.

Çdo interpretim i kundërt në këtë rast i dispozitës së nenit 148, në referencë të përmbajtjes së dispozitave të nenit 444 të K.Pr.Civile, do të vinte palët e gjykuara në mungesë, në një pozitë më pak të favorshme në ushtrimin e të drejtave, që ligji ua njeh të gjithave palëve pjesëmarrëse në gjykimin civil nga juridiksioni gjyqësor shqiptar.

Nisur edhe nga këto konsiderata në lidhje me normën kushtetuese të mësipërme, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vijnë në përfundimin se **kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë, afati i ankimit (apel, rekurs) për këtë palë fillon të llogaritet përkatësisht nga e nesërmja e marrjes njoftim të vendimit, sipas rregullave të përcaktuara nga dispozitat e neneve 316 dhe 148 të K.Pr.Civile.**

Në këto kushte, Gjykata e Apelit Durrës, gjatë rigjykitimit të çështjes, do të duhet ta konsiderojë të paraqitur në afat ankimit (apel) të palës së paditur dhe të marrë në shqyrtim shkaqet e pretenduara në këtë akt, në lidhje me zgjidhjen e themelit të çështjes.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në mbështetje të nenit 17 të ligjit nr.8588, datë 15.3.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë” dhe nenit 485/c të Kodit të Procedurës Civile,

VENDOSËN:

Prishjen e vendimit nr. 349, datë 6.9.2007 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe kthimin e çështjes për rishqyrtim në po atë gjykatë me tjetër trup gjykues.

Ky vendim është unifikues dhe dërgohet për botim në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Shpresa Beçaj (kryesuese), Ardian Dvorani, Besnik Imeraj, Fatos Lulo, Ardian Nuni, Evelina Qirjako, Majlinda Andrea, Guxim Zenelaj, Arjana Fullani, Aleksandër Muskaj, Mirela Fana, Andi Çeliku, Edmond Islamaj, Shkëlzen Selimi.

Anëtarë kundër: Medi Bici

MENDIM PAKICE

Unë, gjyqtari në pakicë **Medi Bici**, në bazë të nenit 307/2 të Kodit të Procedurës Civile, parashtroj me shkrim mendimin tim kundër, për t’ia bashkëngjitur vendimit nr.2, datë 27.3.2012 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

Nga shqyrtimi gjyqësor i çështjes ka rezultuar e provuar si më poshtë:

Paditësat Filip Rroco etj., i janë drejtuar me kërkesëpadi Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, duke kërkuar që të detyrohet i padituri Aleksandër Miraj që të realizojë detyrimet që rrjedhin nga kontrata e investimit, e datës 13.10.2002 etj.

Në përfundim të gjykimit Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës me vendimin nr. 1623, datë 10.7.2006 ka vendosur:

Pranimin e pjesshëm të kërkesëpadisë etj.

Gjykata e Apelit Durrës me vendimin nr. 349, datë 6.9.2007 ka vendosur:

Mospranimin e ankimit të paraqitur nga i padituri Aleksandër Miraj, pasi ai është jashtë afatit 15-ditor....

Kundër vendimit nr. 349, datë 6.9.2007 të Gjykatës së Apelit Durrës ka paraqitur rekurs i padituri Aleksandër Miraj dhe Kolegji Civil me vendimin e datës 13.9.2011 ka vendosur:

Kalimin e çështjes në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë për unifikimin e praktikës gjyqësore, duke shtruar për zgjidhje pyetjen e mëposhtme:

Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë kur fillon afati i ankimit, nga dita e marrjes njoftim të vendimit, apo nga e nesërmja e marrjes dijeni të vendimit?

Në ndryshim nga qëndrimi i shumicës pakica vlerëson se vendimi nr. 2, datë 27.3.2012 i Kolegjeve të Bashkuara ka ndryshuar nenin 444 të K.Pr.C., duke i dhënë rreshtit të fundit të paragrafit të dytë të kësaj dispozite ligjore këtë përmbajtje:

.....ky afat fillon nga e nesërmja e njoftimit të vendimit.... në vend të përmbajtjes së mëparshmeky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.....

Vlerësimi i pakicës është se, unifikimi i praktikës gjyqësore bëhet vetëm nëpërmjet interpretimit të ligjit në kuptimin e gjerë dhe të ngushtë të tij, duke përdorur katër format e interpretimit (literale, historike, logjike dhe gjuhësore), por asnjëherë gjykata nuk duhet të deformatojë vullnetin e ligjvënësit.

Është detyrë e gjykatës që, gjatë interpretimit të ligjit, të nxjerrë në pah atë që ka dashur të thotë në të vërtetë ligjvënësi dhe jo t’i marrë atij kompetencat, duke ndryshuar ligjin, sepse neni 444 i Kodi i Procedurës Civile përcakton mjaft qartë se për palën në mungesë afati fillon nga dita e njoftimit të vendimit dhe në këtë rast nuk ka vend për asnjë lloj keqinterpretimi.

Duhet theksuar se për këtë dispozitë ligjore ligjvënësi ka pasur një qëndrim të konsoliduar, sepse neni 444 i Kodi i Procedurës Civile ka ndryshuar me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001, ndërsa më përpara Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë ishin shprehur me vendimin nr. 14, datë 16.2.2001 në lidhje me momentin e

fillimit të afatit të rekursit kundër vendimit të gjykatës së apelit dhe nëse do të ekzistonte vullneti i ligjvënësit, ai do të kishte pasqyruar në ligj qëndrimin që kishin mbajtur Kolegjet e Bashkuara në vendimin nr. 14, datë 16.2.2001, por me ndryshimet që iu bënë ligjit vendimi unifikuës i mësipërm mbeti pa fuqi ligjore.

Në arsyetimin e vendimit Kolegjet e Bashkuara i referohen Konventës Europiane për llogaritjen e afateve dhe Rregullores Euroatom, duke u shprehur se kjo Konventë nuk është ratifikuar nga vendi ynë.

Pakica është e mendimit se qëndrimi i shumicës është në kundërshtim me nenin 116 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, pasi kanë fuqi ligjore në territorin e Republikës së Shqipërisë vetëm marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara.

Edhe në thelb zgjidhja që ka bërë shumica është e gabuar, pasi ajo e justifikon qëndrimin e saj me shkeljen e barazisë së armëve, parim që rrjedh nga neni 18/1 i Kushtetutës, por pakica vlerëson se përcaktimi që bën neni 444 i K.Pr.C. është i drejtë, sepse palës që është në mungesë në momentin që i njoftohet vendimi i dorëzohet një kopje e tij, prandaj kjo palë që nga ky moment i ka të gjitha mundësitë që të fillojë përgatitjen për dorëzimin e ankimit.

Ndërsa në rastin kur pala është prezent ajo e dëgjon shpalljen e vendimit me anën e leximit të gjykatës, por i ka të pakta mundësitë që të marrë po atë ditë një kopje të zbardhur të vendimit, madje sipas nenit 308/2 të Kodit të Procedurës Civile në çështje të ndërlikuara gjykata ka të drejtë të shpallë vetëm dispozitivin dhe e dorëzon vendimin e arsyetuar në sekretari brenda 10 ditëve, që do të thotë se pala që është prezent e merr vendimin me 10 ditë vonesë, duke i mbetur në dispozicion një kohë vetëm prej 5 ditësh për përgatitjen dhe dorëzimin e ankimit.

Arsyetimi i mësipërm të çon në përfundimin se, ashtu siç është ndërtuar Kodi ynë i Procedurës Civile, pala që është në mungesë gjatë shpalljes së vendimit ka pozita më të favorshme se pala që është prezent në shpalljen e tij, për sa i përket kohës që ka në dispozicion për paraqitjen e ankimit.

Duke arsyetuar si më sipër vlerësoj se vendimi nr. 349, datë 6.9.2007 i Gjykatës së Apelit Durrës është i bazuar në ligj dhe për rrjedhojë ai duhet të lihet në fuqi, prandaj vota ime është kundër vendimit nr. 2, datë 27.3.2012 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

Anëtar: Medi Bici